

BV21.0053

Datum vergadering : 11 maart 2021 (vervolg van 9 maart 2021)

Digitaal aanwezig via Teams:

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Henk Meester, Jan Pieter Blonk, Georgine Zwinkels
VVD : Mauriel van As, Matthijs Machielse
CDA : Hans van der Stelt, Charles van Harn
WIJ Lansingerland : Jan Jumelet, Jan Alsemgeest
CU : Kees Willem Markus, Arjen Hofman
D66 : Michiel Muis, Ronald van der Stad
GroenLinks : Menno Duk
PvdA : Petra Verhoef, Valmir Xhemaili

Wethouders : Simon Fortuyn en Kathy Arends

Aanwezig in de raadszaal:

Voorzitter : Nelleke Bouman
Commissiegriffier : Karin Koemans

1. Heropening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 20.50 uur: Na de commissie samenleving gaan wij weer over tot een ander onderwerp, de commissie ruimte. De schorsing hef ik hierbij op, maar voordat wij het vervolg gaan doen van de commissie ruimte toch nog even kijken of iedereen aanwezig is. Ik loop even vluchtig de presentielijst af.

De heer Alsemgeest, de heer Van As, de heer Duk, de heer Van Harn, de heer Hofman, de heer Jumelet, de heer Machielse, de heer Markus, de heer Meester, de heer Van der Stad, de heer Van der Stelt, mevrouw Verhoef, de heer Xhemaili, mevrouw Zwinkels: aanwezig.

De heer Blonk heeft gemeld, dat hij iets later is. De heer Ruijtenberg is afwezig. De heer Muis is er nog niet.

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. We gaan over tot een belangrijk onderwerp. Ik denk dat in de tussentijd onze wethouder Fortuyn ook aangehaakt is. Ik heb hem nog niet gezien. Wethouder Fortuyn: aanwezig. Op dit belangrijke dossier kan ik niet afwezig blijven. De voorzitter: Nee, dat dacht ik ook. We hebben het vanavond over het afvalbeleid. Afgelopen dinsdag begon ik van groot naar klein qua fractie, ik ga nu eens de andere kant op. Ik ga beginnen bij de PvdA en dan zo omhoog. Misschien is het wel een keer aardig om dat te doen. Voor een ieder 5 minuten in de eerste termijn. De tweede termijn 3 minuten. In het begin mag u niet interrumpen, maar als u wilt interrumpen doen we dat met het vraagtekentje.

6.d Afvalbeleid

De heer Xhemaili, PvdA: Wat leuk, voor de verandering een keer vooraan. Zoals u weet begint mijn naam met een X, dus ik ben altijd achteraan geweest met het noemen van namen. Dus dank u wel. Afvalbeleid is een duurzame stap vooruit, aldus de PvdA Lansingerland. Onze inwoners deden in 2020 slechts aan 58% afvalscheiding. Doorgaan, zoals nu het geval is, is geen optie. Het is in strijd met de wet, maatschappelijk onaanvaardbaar en inwoners betalen dan een zeer hoge prijs voor hun afvalscheiding, omdat de belasting op het verbranden van restafval stijgt. In wezen betaalt de vervuiler en dat is eigenlijk wel terecht. Dus werk aan de winkel. Met het voorliggend afvalbeleid is het de bedoeling dat dit percentage stijgt naar 75% en maximaal 100kg restafval. Dat is dus positief. Het college kiest bewust voor een stap-voor-stap aanpak met de mogelijkheid het beleid verder uit te bouwen op basis van tussentijdse evaluaties. Communicatie, parallel beleid, dat eventueel negatieve gevolgen van het beleid vermindert, en bewustwordingsprogramma's. Dat is heel belangrijk, aldus de PvdA. Zo hoopt het college ook de kosten beheersbaar te houden. Zoals u weet, is verandering in het leven, en zo ook bij afvalscheiding, vaak moeilijk. Het brengt ook enige risico's met zich mee zoals al benoemd in het stuk van afval dumpen. Mijn vraag aan de wethouder is: hoe gaat het college deze verandering middels communicatie

faciliteren? Ik neem wel aan, dat er een campagne voor opgetuigd wordt, om de burger bij de hand te nemen en de veranderingen stap-voor-stap te brengen. We mogen de kwetsbare inwoners ook niet vergeten. De PvdA-fractie stelt voor om nog eens goed te kijken naar de inwoners voor wie afscheiding bij de bron en het reduceren van restafval geen simpele opgave is. Wanneer een burger slecht ter been is en er geen hulp beschikbaar is, kan afvalscheiding zeer lastig zijn en bovendien fors tot kostenverhoging leiden. Ons advies is dan ook, dat het college hierover om tafel gaat zitten met de ouderen en mensen met een beperking om samen met hen en de maatschappelijke organisaties naar concrete oplossingen te zoeken. Mijn vraag aan de wethouder is: neemt het college dit voorstel van de PvdA over? Om goed naar dit vraagstuk te kijken, want het is oprecht belangrijk dat iedereen ook hieraan kan deelnemen. In het afvalbeleid 2021-2025 wordt ook beschreven welk effect corona heeft op afval. Daarin wordt beschreven dat sinds maart 2020 over de gehele linie de hoeveelheid afval neemt. Corona-effecten worden van tijdelijke aard genoemd, omdat men na de coronacrisis weer naar kantoor gaat. Naar werk gaat, maar volgens mij bedoelen ze: naar kantoor gaan. Ik denk dat dit een onterechte aanname is, want het thuis werken zal voor een deel gewoon erin blijven. Tenminste, als je kijkt naar de rijksoverheid is het volgens mij de bedoeling om een hybride vorm te gaan creëren, waarbij ongeveer de helft van de tijd op kantoor wordt gewerkt en de andere helft thuis. Wordt hier rekening mee gehouden in dit plan? Wat betekent dit voor de doelstelling 100kg per inwoner? Wordt dat wel behaald? De PvdA-fractie kan zich prima vinden in het voorstel van het college. Goede fasering is belangrijk. Zo is de overstap naar steeds duurzamer goed te maken. We zijn benieuwd hoe onze inwoners hierop gaan reageren. Dank u wel.

De heer Duk, GL: De vervuiler betaalt. Wie minder vervuilt, bespaart geld en milieu. Mevrouw Citterbartova zei het al in 2014: het moet makkelijker zijn om afval te scheiden en het moet duurder zijn om dat niet te doen. Ik kan nu zeggen, dat dit veel eerder had gekund en dat we al jaren weten dat diftar de juiste weg is voor Lansingerland, maar dat doe ik niet. Wat ik wel doe, is de wethouder een enorm compliment geven, want net als bij de mobiliteitsvisie heeft hij zijn hoofd boven het maaiveld uit durven steken. Het voelt deze week alsof we een GL-wethouder hebben en daar kan ik wel aan wennen. Ik sta pal achter het voorgestelde afvalbeleid. Diftar is de enige manier waarbij hoe het sparen van de wereld samen gaat met het sparen van de aarde. Afval scheiden is niet moeilijk, maar vraagt wel wat van de burger, daar mag de burger dus best iets voor terug krijgen. In de pers lijkt het alsof we op dit moment kiezen tussen diftar of nascheiding en dat wil ik tegenspreken. Daarbij wordt het beeld geschetst dat GL tegen nascheiding zou zijn. Nascheiding zou het afval scheiden voor gezinnen makkelijker maken. Ik ben dan dus ook blij, dat de wethouder aangeeft, dat als er plaats is bij een nascheider, de raad hierover een voorstel krijgt. Eenvoudig afval scheiden is ook voor GL één van de doelen. Nascheiding is daar een goede oplossing voor. Alleen, nascheiding is op dit moment alleen beschikbaar voor plastic en metaal afval. Diftar en nascheiding kunnen daarom prima samen gaan. Gezinnen, die het GFT, oud papier, textiel en andere grondstoffen uit het restafval houden, worden dan nog steeds beloond. Dat is uiteindelijk wat diftar is: minder betalen als je minder restafval hebt. Veel mensen hebben het gevoel goed hun afval te scheiden, het lijkt me dan ook fijn om bij de afrekening een vergelijking met een gemiddeld gezin met dezelfde samenstelling te zien om te weten of dat ook wel klopt. Dus ook: hoeveel geld ze hebben bespaard. Toch een klein puntje, waar ik een net iets andere keus zou willen maken dan het huidige voorstel. Gezinnen met kleine kinderen en mensen met incontinentie kunnen op dit moment hun luiers of incontinentiemateriaal nergens anders kwijt dan bij het restafval. Het aanbieden van herbruikbare luiers is daar een mooie oplossing voor, waarmee de jonge ouders een oplossing hebben. Mogelijkerwijs kunnen we dat direct doen bij het aangeven van een nieuw kind. Maar voor incontinentiemateriaal is nog geen goede oplossing. Als antwoord op mijn technische vragen werd voorgesteld in die huishoudens de vast kosten voor een tweede bak kwijt te schelden. Mijn voorkeur gaat ernaar uit om een vast aantal ledigingen te vergoeden. Graag een reactie van de wethouder hierop. Al ben ik ook tevreden als hij aangeeft voor het vaststellen van de tarieven dit als één van de opties mee te nemen. Er zijn vele manieren om de tarieven op te bouwen, ook voor andere gezinnen, waarin een hoop politieke keuzes liggen. Graag hoor ik dan ook van de wethouder of er verschillende varianten hierover in een beeldvorming worden voorgesteld voor de behandeling daarvan in de commissie. Ook hoor ik graag van de andere fracties of zij het een goed idee vinden om de GFT bakken na de inzameling te reinigen, waardoor stank en ongedierte afneemt en de bereidheid om de GFT bak te gebruiken zal toenemen. In de antwoorden op mijn vragen geeft het college aan, dat dit een mogelijkheid is. Ik sluit af. Het heeft een hoop politieke moed en uithoudingsvermogen gekost om tot dit voorstel te komen. Hiervoor heel veel lof. Nu kunnen mensen zelf invloed hebben op hun kosten en hun ecologische voetafdruk. Op deze manier kunnen heel veel mensen heel veel geld besparen. Dank u wel.

De heer Van der Stad, D66: Het nieuwe afvalbeleid kent een ongekend lange aanloop na de aanbevelingen van de rekenkamer in 2018. We hebben al die tijd gevraagd sneller tot actie te komen. Toch zijn we tevreden met delen van het proces en de uitkomst. Goed dat de afvalspiegel is betrokken en onze inwoners gedegen zijn bevraagd. Partijen hebben zich bij de vaststelling van de aanpak gecommitteerd aan de uitkomst van de raadpleging. De doelen van de raad zijn gedurende dit proces ook

meerdere keren bevestigd. Minimaal 75% scheidingsresultaat en maximaal 100kg restafval. We hebben een goede hoop, dat we dit gaan halen met dit nieuwe beleid. In het beleid staat dat het serviceniveau gehandhaafd blijft. We lezen hierin dat het niet slechter wordt en mogelijk juist verbeterd kan worden, bijvoorbeeld door een hogere ophaalfrequentie, een moderner afvalbrengstation en andere openingstijden. Het is nu echt hoog tijd dat we actie ondernemen om de hoeveelheid restafval drastisch te verminderen. Eigenlijk was voor vorig jaar de doelstelling al rond de 100kg per inwoner, terwijl het dubbele de afvalbakken in gaat. De kosten voor het ophalen en verbranden van restafval blijven stijgen. Daarom betalen onze inwoners ook tientallen euro's meer belasting. Het is juist belangrijk om die stroom aan te pakken, wat zeer effectief kan met een variabel tarief. Minder restafval betekent minder kosten. Veel inwoners scheiden hun afval al goed. Met een variabel tarief voor restafval zorgen we ervoor dat de vervuiler meer betaalt dan degene, die netjes afval sorteert. Uit de raadpleging blijkt, dat de meeste inwoners het hier ook mee eens zijn. Vanzelfsprekend zijn er zorgen om afval dumping en maatschappelijke onrust. Iedere verandering zorgt voor een maatschappelijk debat. Het is daarom goed, dat na vaststelling van het beleid er stevig wordt ingezet op participatie en communicatie over de manier waarop je je afval straks kwijt kunt en welke voordelen dat oplevert. Ik heb alle vertrouwen dat onze inwoners het verschil willen maken, door zoveel mogelijk afval te scheiden. D66 adviseert positief over het nieuwe afvalbeleid en het dekkingsvoorstel voor de implementatie en het instellen van een egalisatievoorziening. Tot zover.

De heer Markus, CU: Dit is al een tweede unieke avond van de commissie ruimte. Niet omdat we twee avonden in deze week hebben, maar al twee keer omdat een GL-lid de wethouder complimenteert met een GL-wethouder. Ik denk niet, dat we dat nog een keer gaan meemaken. Ik hoop het op duurzaamheid van harte, op andere vlakken misschien wat minder, maar op duurzaamheid hoop ik van harte dat we dat nog een keer gaan meemaken. Maar de complimenten zijn in die zin terecht, want we maken met dit beleid een forse scherpe bocht richting het goede doel. Bij het afvalbeleid hebben we als CU altijd aangegeven, dat het wat ons betreft aan een paar doelen moet voldoen. Allereerst moet het scheidingspercentage van 75% of 100kg restafval fors naar beneden, of moet worden, sorry. Dat moet het worden. We zitten nu ruim boven die 100kg en we hebben een scheidingspercentage van 58%. Dat is absoluut niet iets om trots op te zijn, dus daar moet iets aan gedaan worden. Wat wij ook belangrijk vinden, is dat mensen bewust bezig zijn met het scheiden van hun afval. Als ik hoor hoeveel mensen zich verbazen over het plastic, dat we elke keer weer verzamelen omdat we dat nu apart doen, dan geeft het ook een stukje bewustwording mee. Wij vinden het ook belangrijk dat dat bewuste gedrag, het goed scheiden, beloond wordt. Een ander punt: onze afvalstoffen namen de laatste jaren fors toe. Een onderdeel daarvan was, dat wij nog teveel restafval hadden. De belasting erop is fors omhoog gegaan, dus dat levert toch elk jaar zo'n € 4 ton aan kosten op. Redenen en doelen genoeg dus om te kiezen voor een andere aanpak. Een aanpak die wat ons betreft ook uit moet gaan van een beloning voor mensen, die goed scheiden. En dus ook een aanpak met een variabel tarief. Het mag ook geen verrassing zijn, dat wij van harte kunnen instemmen met dit uitgangspunt voor ons afvalbeleid. De keuze om het variabele tarief vast te stellen op basis van volume en frequentie vinden wij een goede. Ik denk dat je hiermee het risico, dat mensen hun afval dumpen in de bak van de burens ook gelijk voorkomt, want het maakt in die zin dan niet zoveel uit als mensen dat doen. De mensen zelf verdienen er misschien wat mee, maar de burens hebben er geen extra kosten door. Zoals door mijn voorgangers ook al gezegd is: aan diftar kleef toch een beetje het idee, dat er allerlei negatieve effecten aan zitten, zoals dumping van afval. Dit voorliggende stuk, maar ook in het zeer recente onderzoek van rijkswaterstaat naar diftar is te zien, dat deze negatieve beelden rondom diftar niet kloppen. Maar ze plaatsen hier wel een belangrijke kanttekening bij. Dit kan alleen als je diftar ook zorgvuldig invoert met veel aandacht voor communicatie en voorbereiding. We zijn er dan ook blij mee, dat in het voorstel aangegeven wordt dat we die tijd ook echt nemen en dat we de tijd nemen voor communicatie. Dat is gelijk een reactie op de PvdA: in deze communicatie is er ook aandacht voor speciale doelgroepen, zoals mensen met een kleine beurs. Ik denk dat het goed is, want met deze communicatie leer je mensen over de streep helpen. Daarom duurt het natuurlijk wel langer voordat we diftar kunnen invoeren. Dat is jammer, maar dat snappen we heel goed, hoewel we diftar liever vandaag nog ingevoerd zien dan morgen. Maar nogmaals, die zorgvuldige voorbereiding is nodig. Je wilt pas starten aan het begin van een jaar, dus in die zin logisch dat je 1 januari 2023 start. Daarnaast vinden we het ook mooi, dat in het stuk wordt ingegaan op specifieke doelgroepen, zoals jonge gezinnen en mensen die zwerfafval verzamelen. Wat betreft dat laatste kreeg ik al een bezorgd mailtje van een inwoner, die zei: als ik meer moet gaan betalen, lever ik mijn prikkostok weer in bij de gemeente. Maar die konden we gerust stellen, want daar is keurig over nagedacht en daar wordt een oplossing voor gevonden. Het gaat over ouders met jonge kinderen met wasbare luiers. We zijn benieuwd hoe dat allemaal verder loopt. We hebben nog wel een vraag. Er komt natuurlijk een variabel deel aan. Dat geldt voor je energietarieven ook, maar daar heb je elke maand inzicht in, dus dan kan je een beetje verwachten wat je aan kosten hebt het komende jaar. Wellicht een tip om dat ook mee te nemen voor dit, om hoge kosten en verrassingen te voorkomen. Dus wij kunnen van harte instemmen met het voorliggende afvalbeleid en we zijn blij, dat we dit gaan invoeren. Wat betreft

beslispunt 2 over de invoeringskosten hebben wij geen opmerkingen. Over beslispunt 3, de egalisereserve wel, want eigenlijk waren we een beetje verrast hierdoor, want in 2018 hebben we de egalisereserve afgeschaft. Nu lees ik dat het verplicht is vanuit de BBV. Toen dacht ik: huh, hebben we in 2018 iets gedaan wat niet mocht? Of lezen wij hier iets verkeerd. Daar graag nog een toelichting op. Tenslotte: GL stelde nog een vraag over het reinigen van de GFT-bak. Wij vinden het niet zo'n goed idee om dat via de afvalstoffen heffing te doen. Dat betekent dat iedereen hiervoor moet gaan betalen, terwijl ik heel veel mensen ken, die het prima vinden of om hun eigen bak te reinigen of omdat ze helemaal niet reinigen wel prima vinden. Als je hem toch wil reinigen, kan je prima zelf een contract afsluiten via een reinigingsservice. Maar om nou de kosten door te belasten naar die inwoners, die daar helemaal geen behoefte aan hebben, dat lijkt ons niet de bedoeling. Dat was het. Dank u wel.

De heer Jumelet, WIJ: Ik zou eigenlijk willen beginnen met: eindelijk is het zover. Dat zou kunnen impliceren, dat wij er heel zuur in zitten, maar dat is niet zo, want we zijn eigenlijk best wel blij met het voorstel. Maar het heeft natuurlijk een lange voorbereidingstijd gekend, maar het is op een heel degelijke manier gedaan. We zijn ook blij, dat het voorstel vanavond voor ligt. De vraag die wij ons gesteld hebben: geeft het voorstel antwoord op de vraag, die ons gesteld is, die 100kg en een verhoogd scheidingspercentage. Wij denken dat dit voorstel inderdaad het antwoord geeft op deze vragen. We vinden het voorstel dan ook redelijk evenwichtig, wat dat betreft. Diftar zal wat ons betreft ook wel spannend gaan worden, want we zetten natuurlijk heel erg in op een financiële prikkel, maar eigenlijk vinden we ook wel, dat we mensen moeten verleiden in sterke mate als het gaat om de service rondom het gescheiden afval, rondom GFT, rondom plastic, rondom oud papier, zodat mensen niet alleen vanuit een financiële prikkel, maar ook vanuit het gemak en de service juist ook kiezen voor het scheiden van het afval. De communicatie staat prominent in het stuk, dat zal heel belangrijk zijn. Wij hopen ook van harte, dat in die communicatie getoond wordt wat bepaald gedrag zal bewerkstelligen als het gaat om je jaarlijkse rekening rondom de afvalstoffen heffing, zodat mensen het ook zien. Wat meneer Markus zei, een beetje à la de energiemaatschappij, ook lopende het jaar als diftar ingevoerd is, zodat mensen het verloop van de kosten van de afvalstoffenheffing zien. Zodat je in het voorjaar ziet: het loopt nu serieus op, ik moet nu echt serieus aan de bak om te gaan scheiden. In die zin moeten mensen op meerdere manieren te verleiden zijn om aangezet te worden tot gedrag, dat we graag willen. Ik heb eigenlijk nog wel een drietal vragen. Is het mogelijk om in de communicatie voorbeelden te laten zien van een gezin met een bepaald gedrag, dat het sorteert qua tariefontwikkeling, zodat je mensen bewust maakt. Dat is één. Twee. Er wordt gesproken over de groep mensen rondom incontinentiemateriaal en luiers. Hoe groot is nu eigenlijk die groep. In de beantwoording van de technische vragen van GL konden wij niet helemaal afleiden over hoeveel mensen we het feitelijk hebben. Wellicht heeft de wethouder daar een beeld bij, misschien dat hij dat kan delen. De vraag van GL over het schoonmaken van de GFT container vinden wij eigenlijk een eigen verantwoordelijkheid van mensen. Zoals de heer Markus zei: je kan er zelf een contract voor afsluiten. Of je kan het ook zelf doen, wekelijks of tweewekelijks. Tot slot een vraag, die staat hier misschien een beetje zijdelings van, maar die wil ik toch stellen: waar gaat ons afval naar toe? We kennen de beelden rondom plastic, dat geëxporteerd wordt naar landen ver buiten Nederland. Vervolgens zie je dat daar dingen mee gebeuren, wat we juist niet willen. Het wordt niet gebruikt als grondstof, maar enzovoorts. Is daar wellicht aan de achterkant van het verhaal nagedacht over: waar blijft ons afval, met name ons plastic afval? Daar zijn we wel erg benieuwd naar. Kunnen wij daar wellicht in de komende periode, als er nieuwe contracten gaan komen, afspraken over gaan maken. Het zou toch wel heel zuur zijn, dat waar je hier alles netjes aan het scheiden bent, dat het vervolgens in de verbrandingsoven verdwijnt of dat het geëxporteerd wordt en daar het milieu belast, want dan gaat het een beetje zijn doel voorbij. Wij kunnen in ieder geval goed leven met dit voorstel. We hopen van harte, dat we de doelstellingen gaan halen op deze wijze. Dank u wel.

De heer Van der Stelt, CDA: De doelstelling, die we met elkaar hebben afgesproken is volstrekt helder. We willen naar volledige circulariteit in 2050 en we hebben met het afvalbeleid een enorme inhaalslag te maken. Ik ben blij, dat er nu een stuk ligt, waar we het over kunnen hebben. Laat ik maar gelijk met de deur in huis vallen: ik heb er nog wel de nodige vragen bij. Ik zou bijna zeggen: het onvoorwaardelijke geloof, dat ik hier vanavond hoor, in diftar alsof dat de heilige graal is om te komen waar we willen komen, dat vind ik eigenlijk nog onvoldoende aangetoond. Diftar wordt gepresenteerd als iets wat de inwoners geld gaat opleveren, doordat we beter gaan scheiden. Maar waar ik niets over lees en waar ik het college toch wel nader over wil horen, omdat ik vind dat we onze inwoners een compleet verhaal, echt een compleet verhaal, moeten presenteren over de financiële consequenties. Want we zien namelijk niet wat je dan eventueel bespaart of extra kwijt bent als je betaalt al naar gelang je scheidingsvermogen, maar we hebben natuurlijk ook te maken met niet alleen de invoeringskosten, die worden gepresenteerd, maar ook met de exploitatiekosten. Juist over die exploitatiekosten lees ik helemaal niets. Ik ben bang, sterker nog, ik vrees, ik weet bijna wel zeker, dat die behoorlijk hoog zullen zijn. Hoger dan wanneer we ook andere alternatieven gaan meenemen of eerst daarop inzetten. Dan denk ik bijvoorbeeld aan omgekeerd inzamelen. Ik vind het lastig, want ik heb me ook gecommitteerd

aan de raadpleging onder de inwoners: dat moeten we doen, daar moeten we goed naar luisteren, dat wil ik ook en het is me ook wel duidelijk wat de uitslag is. Maar voordat we zondermeer zeggen: dan doen we dus niet omgekeerd inzamelen en zetten we vol in op diftar, moeten we wel volledig transparantie betrachten en laten zien wat het financieel betekent. Ik denk, en ik meen ook te herinneren aan eerdere studies, die we onder ogen hebben gezien, wil je naar volledige circulariteit toe, dan moet je hoe dan ook inzetten op omgekeerd inzamelen. Dus vroeg of laat moeten we dat ook doen, moeten we daar ook op kunnen investeren. Want iedereen kan natuurlijk wel uitrekenen, dat het voortdurend rond rijden met een vrachtauto met allemaal mensen erop om al die containers te legen, dat dat natuurlijk vele malen arbeidsintensiever en dus duurder is, dan wanneer je inzet op omgekeerd inzamelen. Kortom: dat vind ik een heel lastige in de afweging over dit beleid. Ik gooi niet de deur dicht, maar ik wil er nog wel precies over geïnformeerd worden. Daarnaast, en ik ben blij dat het erin staat, gaat het natuurlijk om het totaal van de maatregelen, die we moeten treffen, dus ook de modernisering van ons afvalbrengstation, daar hebben we het al heel vaak over gehad, hartstikke belangrijk dat dat nu snel gaat gebeuren, want dat zal een groot effect hebben om mensen te verleiden en ook daadwerkelijk hun afval te gaan scheiden. Daarnaast, dat is ook door vorige sprekers genoemd: communicatie is natuurlijk ongelooflijk belangrijk om iedereen op te voeden en te verleiden waarom we moeten doen waar we mensen toe oproepen. Dat het gaat om volledige circulariteit en dat het het belang is van onze aarde en voor de generaties, die na ons komen. Kortom: ik zit echt wel een beetje met een probleem. Dan zegt u: dat is fijn voor u, dat is dan uw probleem. Maar ik hoop toch dat ik vanuit het college meer handvatten of meer inzicht krijgt in wat nu die kosten zijn. Niet alleen de invoeringskosten van diftar, niet alleen maar een heilig geloof: als je maar goed scheidt, dan wordt de rekening vanzelf goedkoper. Maar in het totaal. Want als je aan de ene kant lekker bezig bent met scheiden en je denkt: mijn rekening wordt lager. Maar aan de andere kant komt er toch weer een naheffing van de gemeente, omdat het totaal van de exploitatiekosten toch behoorlijk hoog zijn, dan voelt dat niet goed. Dan nog één punt over de egaliseringsreserve, de heer Markus refereerde daar ook al even aan. Ik was eigenlijk wel blij te lezen, dat die weer ten tonele wordt gevoerd, want wij waren als CDA tegen de afschaffing daarvan. Je moet schommelingen kunnen opvangen met een egaliseringsreserve, daar is dat ding nou eenmaal voor. Dat is beter dan dat je gaat jojo-en met je tariefstelling. Dank u voor deze eerste termijn.

De heer Machielse, VVD: Toen wij eind zomer de burgerpeiling bespraken met elkaar, toen was het de heer Meester die vroeg of ik mijn memoires reeds aan het schrijven was, omdat ik een kleine opsomming gaf van het afvaldossier en hoe dat sinds de verkiezingen in maart 2018 mijn raadswerk haast heeft gedomineerd. Je zou kunnen zeggen: een mooie avond, waarop het nu allemaal wat samen gaat komen. Een mooie avond kan het zeker worden, maar er zal nog wel een klein beetje voor moeten gaan gebeuren dan, want voor mijn partij was het toch een klein beetje schrikken om het nu voorliggende afvalbeleid te lezen. We hebben een brede peiling gedaan. Daar is een aantal aanbevelingen uit gekomen en daar kwam vooral uit naar hoe ik het lees, dat een mix van instrumenten nodig is om te gaan komen tot die doelstellingen, die we allemaal onderschrijven. De aannames, die ik nu in het voorliggende afvalbeleid lees, met dit afvalbeleid halen we 75% scheidingsresultaat, halen we die 100kg doelstelling, die is voor mijn partij onvoldoende onderbouwd. Ik heb daar te weinig gevoel zelf bij wellicht, maar ik heb te weinig inzicht in hoe het college denkt met alleen deze set van maatregelen dat te gaan bereiken op dit moment. Laat volstrekt helder zijn, voor mijn partij is diftar eerder het laatste redmiddel dan het eerste middel, dat we inzetten in die maatregelenmix. Daar kan dan wel of geen meerderheid voor zijn, bij voorkeur is die er wel, maar dat betekent niet dat een mix niet nodig is in dit scenario. Een mix, waarin we ook kijken naar een stuk omgekeerd inzamelen, waarin we voorsorteren op een stuk nascheiding van bijvoorbeeld PMD afval, de heer Duk refereerde daar ook al aan. Wat voor mijn partij een uitstekende service naar inwoners toe is, die ook nog eens positief kan werken voor het totale scheidingsresultaat. Dat zijn wel zaken, die ik nu onvoldoende terug zie komen in het voorliggende afvalbeleid. Tegelijkertijd schrijft het college: we gaan 2 jaar na invoering evalueren. Wellicht is dat het moment om daarover komen te spreken met elkaar. Maar ik kan toch eigenlijk wel aansluiten bij voorgaande spreker. Het nu voorliggende beleid is voor mij onvoldoende onderbouwd om te zeggen: we gaan die doelstelling halen. Die doelstelling is wel belangrijk, die doelstelling is zeker belangrijk, omdat daar een kostencomponent aan zit. De heer Xhemaili refereerde daar ook al aan. Die verbrandingsbelasting op restafval gaat enorm omhoog, dus het halen van die doelstelling is cruciaal voor de lokale lasten van onze inwoners. En met alleen difta, wat voor ons het laatste middel is om in te zetten i.p.v. het eerste middel, zijn wij er niet van overtuigd, dat we er gaan komen. Dus ik zou de wethouder willen vragen om er toch met een uitgebreide toelichting op te komen, voor zover mogelijk. Anders een vervolgotitie of iets dergelijks. Want er staat nu vrij stellig in de notitie: we gaan het halen. Als dat zo is, mooi, maar kan het misschien ook met een andere mix? Als dat niet zo is, zou ik toch aan die mix willen gaan draaien met elkaar. Daarom overwegen we toch, uiteraard in afwachting van de reactie van de wethouder, om te kijken hoe we daar gezamenlijk toe kunnen komen. Ten aanzien van die egaliseringsreserve: ik had dezelfde vraag als die de heer Markus ook al stelde. Ik lees het alsof het nu lijkt, dat het moet, die egaliseringsreserve. De VVD is altijd voor scherp aan de wind zeilen en waar mogelijk zo min mogelijk potjes aanhouden. Als

iedere kostenpost binnen de gemeente zijn eigen potje van € 2 of € 2,5 ton aanhoudt, dan hebben we miljoenen van onze inwoners staan, die we niet direct nodig hebben. Maar als het wel nodig is, dan hoor ik dat graag van de wethouder. Ik vind het vooral verstandig, dat er nu een maximum aan gekoppeld is, maar dat betekent alsnog dat u met tarieven zal moeten gaan spelen als eenmaal uw egalisatiereserve vol is. Dus graag daar nog een reactie op van de wethouder. Daarbij wilde ik het in deze eerste termijn graag bij laten.

De heer Meester, L3B: Ik lees de tekst van de heer Blonk, want hij heeft het wel uitstekend voorbereid. Voor L3B is het heel belangrijk om te luisteren naar de inwoners. Er is een representatieve inwonersraadpleging geweest en die gaf in meerderheid aan, dat diftar oplossingen gewenst zijn. L3B zal hierin mee gaan. We realiseren ons ook, dat we risico's lopen en er onzekerheden zijn. Wij zijn akkoord met het invoeren van diftar voor restafval per aanbidding van een kliko of een afvalzak. De kosten voor invoering van diftar en de instelling van een egalisatiereserve met een plafond, het is trouwens een egalisatievoorziening voor de fijnproevers, met een plafond van € 250.000. Het college geeft aan, dat nascheiding van PMD uit het restafval gedaan zal worden zodra dat mogelijk is. Dat vinden wij heel goed. Het zal daarmee voor de inwoners beslist gemakkelijker worden. Hier hebben we een vraag aan de wethouder. Graag horen we van hem hoe de nascheiding is te combineren met diftar. Immers, het PMD zit dan bij het restafval en het aantal ledigingen van de grijze kliko of vuilniszak in de buurtcontainer zal toenemen, terwijl PMD in het huidige voorstel nog in het basistarief zit. Onze zorgen zijn niet de kosten van de invoering van diftar, maar de structurele kosten daarna. We zijn ervan overtuigd, dat de kosten voor de inwoners niet omlaag gaan. Daar moeten we eerlijk over zijn. De beantwoording van de technische vragen voedt die zorgen. Het college heeft geen inzicht in wat de kosten zullen zijn van de vervuiling van GFT, PMD, papier en textiel met restafval. Ook de kosten van dumping van huisvuilzakken om de persoonlijke variabele kosten zo laag mogelijk te houden zijn ongewis. Over burenruzie door gebruik van andermans kliko hebben we het maar even niet. Naar aanleiding van de beantwoording op andere technische vragen concluderen we, dat het college nog niet heeft nagedacht hoe de kwijscheldingsregeling afvalstoffenheffing vorm moet krijgen bij diftar. Dus de vraag aan de wethouder: graag een toezegging van hetzij wethouder Fortuyn of wethouder Van den Beukel, dat de huishoudens die nu in aanmerking komen voor volledige kwijschelding van de afvalstoffenheffing, die ook krijgen na de invoering van diftar, dus zowel voor het vast als het variabele deel. Dan een winstwaarschuwing, de heer Van der Stelt had het er ook al over: dat de financiële lasten met de invoering van diftar zullen dalen is volgens ons een utopie. De kans op verhoging is integendeel reëel. Ik wil graag even aangeven waarom we dat denken. In de eerste plaats zijn er hogere administratieve lasten: je moet bijhouden wie nog een naheffing krijgen. Dat zijn activiteiten waar zowel de SVHW, Renewi als de ambtelijke organisatie mee gemoeid zijn. Er is nog onzekerheid over de kosten van vervuiling van GFT, PMD, papier en textiel met restafval, maar we hebben het vermoeden, dat die kosten niet nul zullen zijn. De afvalheffing van het rijk op restafval zal verder stijgen, ondanks minder aanbod van het restafval in onze gemeente. Dat is immers een inschatting van het college zelf. De kosten van het verbranden van restafval zullen fors gaan stijgen, omdat er teveel afvalverbrandingsovens zijn, die een van tevoren afgesproken prijs krijgen om de centrale financieel economisch overeind te houden. Bezuinigingsprikkelers zijn er niet voor die bedrijven. Nu wordt de overcapaciteit opgevangen door restafval te importeren o.a. uit Ierland. Wie het tv-programma 'de vuilnisman' van afgelopen zondag heeft gezien, die begrijpt dat. Naar onze inschatting zal er een einde komen aan die import, want Nederland zit nu opgescheept met 20% sterk vervuilde as per ton restafval en de rookuitstoot voor buitenlandse restafval. Dan een opmerking over de facturering door de SVHW. SVHW biedt 3 opties voor het innen. Het basistarief innen en het jaar erop de daadwerkelijk gemaakte variabele kosten te innen. De tweede variant is het basistarief innen plus standaard een aantal keer het variabel tarief, zo vaak als maar de kliko wordt opgehaald of het aantal ondergrondse aanbiedingen van een vuilniszak, en achteraf de verrekening. De derde variant is het basistarief innen plus alle variabele ledigingen innen en het jaar daarop de verrekening van het variabele tarief. Dat is veelal terugstorten naar de inwoner van teveel betaalde heffing. Het college geeft aan de voorkeur te hebben voor optie 1. Dit is voor de gemeente het gemakkelijkst en kost het minste, maar dan worden wel alle inwoners geconfronteerd met naheffingen en dat moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Gezien vanuit de inwoner denken we dat optie 2 of 3 beter, waarbij onze voorkeur uit gaat naar optie 2. Tot slot: maak het de inwoner zo makkelijk mogelijk. Zorg dat de openingen van GFT verzamelcontainers niet te klein zijn en niet te hoog zitten. Daar horen we klachten over van met name mensen in hoogbouw en de appartementencomplexen. Houd de frequentie van het ophalen van restafval en GFT op één keer per 2 weken en ga het niet verminderen, want dan zitten mensen op een gegeven moment toch met teveel afval. Ik dank u wel, we gaan diftarren.

De voorzitter: We gaan het zien, want er zijn nog wel de nodige vragen, begrijp. Ik heb de nodige vragen gehoord: halen we de doelstelling wel van 75%, 100kg, ik hoor te weinig onderbouwing, ik zou er toch iets meer over willen horen. Ik hoor vragen over de egalisatievoorziening en de kosten, de invoeringskosten, de exploitatiekosten, door velen zijn daar de nodige vragen over gesteld. Wat is er nog

meer? De luiers, hoe groot is die groep? En hoe zit het met ons afval, waar gaat dat naartoe, is dat met name het plastic? Zomaar een paar vragen, die bij mij zijn blijven hangen, maar u zult zelf ook het nodige mee geschreven hebben. Meneer Fortuyn, aan u het woord.

Beantwoording college

Wethouder Fortuyn: U heeft keurig netjes bijgehouden wat de grote lijn is. Ik zie dat meneer Blonk ook aangeschoven is, dat is fijn om te zien. Ik zie hem toevallig in beeld. Ik wil het graag houden bij de beantwoording. Even vooraf. Ik denk, dat ik iedereen wel bedank voor de positieve insteek, daar waar het gaat om de documentatie, de grote en uitgebreide voorbereiding die heeft plaats gevonden om tot dit voorstel van het college te komen. Dus ik hoor wel bij iedereen een grote waardering voor het opgeleverde werk. Dat is op zich prettig. Dat er natuurlijk vragen zijn, dat is evident, want het gaat wel over iets. Een dossier, dat al vanaf 2017 min of meer al in beeld kwam, en nu zitten we in 2021 om het te effectueren in 2023. Dan zijn we 6 jaar verderop. Ik denk dat het goed is, dat we de tijd genomen hebben om tot dit voorstel te komen. Ingaande op de vragen. Meneer Xhemaili van de PvdA had de vraag: hoe gaan we die verandering faciliteren? Hoe gaan we zorgen, dat het bij de inwoners goed landt en dat men het ook gaat omarmen? Dat betekent, dat communicatie een ongelooflijk belangrijk instrument is. Dat kan je niet doen alleen maar via de website. Nee, we hebben in het budget best meerjarig een budget opgenomen om die communicatie van start te laten gaan. Na uw goedkeuring van de maart in raad, gaan we daarna al starten, hetzij door interviews, door onze plaatselijke pers uit te nodigen, door RTV Lansingerland. Zo zullen we de komende 1,5 of 2 jaar en nadien aandacht blijven geven aan de wijze van hoe wij de inzameling gaan doen. Mensen met een beperking, was ook een vraag van meneer Xhemaili. Hoe gaan we die oplossen? Hoe gaan we ervoor zorgen, dat iedereen kan deelnemen? Ik denk, dat het een heel goede vraag is. We hebben in het voorstel al een aantal elementen genoemd, ook mensen die een overmatige afvalstroom hebben, denk aan o.a. incontinentiemateriaal, maar zo zijn er ook wel andere voorbeelden te noemen, die we niet onuitputtelijk hebben kunnen meenemen. Maar er staat in, dat wij weldegelijk oog hebben voor maatwerk. Dat geldt ook voor kwijtschelding. Het is gewoon maatwerk. Dat kan je niet generaliseren, we nemen hier een generieke beslissing en we duiden heel nadrukkelijk dat we oog gaan hebben voor daar waar het onevenredig zou uitpakken. In die zin: ja. We kunnen met andere stakeholders, denk aan stichting Welzijn, vrijwilligers, buurthulp, hulp bieden en dat zullen we zeker niet nalaten. Goede vraag, maar we hebben er aandacht voor, want dit vraag nogal wat van de mensen. De vraag van de heer Xhemaili was ook naar het corona-effect. Ja, dat hebben wij ook gezien. Vandaar ook, dat er in het voorstel staat: 75%. Maar er staat niet 75% en 100kg. Er staat: of 100kg. Met andere woorden: is jouw aanbod groter, dan hopen we wel, dat je 75% gaat scheiden. Dat is toch wel een evenwicht, dat je met elkaar brengt. In die doelstelling denken we dat we aardig tegemoet komen. GL, ja, door de CU werd eigenlijk al een beetje gedaan van: dit is de tweede avond dat de loftrompet over deze wethouder werd uitgestoken. Ja, ik word er ook een beetje verlegen van, moet ik eerlijkheidshalve zeggen. Maar ik geloof ook in deze aanpak. Wij zullen met elkaar ervoor moeten zorgen, dat we op een andere manier met grondstoffen omgaan. Daar hoeft je niet links voor te zijn of rechts, het is gewoon je boeren verstand gebruiken. We zullen wat moeten doen. Maar ik ben wel blij, meneer Duk, dat u mij voor de tweede keer in het zonnetje zet, want af en toe heeft een wethouder dat ook nodig. Dus dank u wel voor die complimenten. Over die incontinentie, of vrijstelling. Ik heb net al aangegeven: wij gaan gewoon kijken bij probleemgevallen of onevenredige belasting naar vrijstelling of andere vormen. Maar eigenlijk zit u dan aan de knoppen. Want elk jaar rond december wordt de verordening tarieven vast gesteld. Daarin kunt u met ons van gedachten wisselen over kwijtschelding: wanneer doe je dat? Een tweede bak wel of niet chippen, maar daar staat een nul tarief op. Zo zijn er allerlei bewegingen te maken om dit te doen. Dat is ook mooi, dat wij een periode nemen van bijna 2 jaar om dit met elkaar te communiceren om te ontdekken waar de problemen zitten. Wij kunnen niet van tevoren alles regelen, maar wij hopen wel dat mensen dan met ons in contact gaan treden of jullie, want jullie zijn tenslotte de ogen en oren in de buurt, in de wijken, ons laten melden van: joh, kijk eens naar die doelgroep of ga eens in gesprek met die doelgroep. Ja, we staan daar open voor. Het reinigen van GFT: ik woon zelf op dit moment in Krimpen aan den IJssel en ik heb een abonnement afgesloten. Als er een commercieel bedrijf is, die brood ziet in het reinigen van containers en mensen zijn bereid daar een abonnement op te nemen, ja, dan be my guest. Ik denk niet dat dat in de taakstelling van de gemeente zelf hoort. Het is inderdaad een eigen verantwoordelijkheid. Daar had de CU ook een opmerking over. D66, ja, meneer Van der Stad, dank u wel, veel vertrouwen in de aanpak, veel vertrouwen niet in de aanpak alleen. Wat ik wel heel mooi vond is dat u aangaf heel veel vertrouwen te hebben in de inwoners. Ik ondersteun dat. Als wij kijken naar de opbrengst t.a.v. de enquête die we gehouden hebben met de afvalspiegel, als je ziet hoe groot de respons is geweest, als je ziet hoe duidelijk de richting is aangegeven, wat men wilt, dat ondersteund door een belevingsonderzoek, de wijze waarop we nu inzamelen, en eigenlijk doen we niets anders, want we gaan stimuleren om meer restafval te scheiden, dat doen we eigenlijk, dat men super tevreden is, want ze waarderen dat met een 7,5. Ik ben niet de student geweest, die het cum laude na jaagde, sterker nog, als ik een 7,5 had zou ik

verbaasd zijn dat ik dat gekregen had. Dus ik ben super blij met die 7,5. Het geeft gewoon ondersteuning, waarom wij als college deze richting gekozen hebben. Dus dank u wel, meneer Van der Stad, dat u ook het vertrouwen heeft, net als het college, in onze inwoners. De CU vindt het prima, want die zegt: een aanpak met een beloning. Ja, het is zekere zin een beloning, het klopt, als je maar goed genoeg scheidt en wat minder restafval neerzet, dan betaal je uiteindelijk minder voor de afvalkosten en de afvalheffing. Er is wel een disclaimer, want in de stukken staat wel dat wij streven naar het beheersen van de kosten. Want als wij niets doen, dan gieren de lasten ongelooflijk uit de hand. We zien het al aan de afvalbelasting, de restafvalbelasting, dat die in een paar jaar tijd van € 11 naar pakweg € 32 of € 33 is gestegen. Gezien het feit, dat dit ook hoog op de politieke agenda staat, sluit ik niet uit dat het progressief gaat oplopen in de komende jaren. In die zin moeten we er met elkaar voor zorgen dat we de lasten met elkaar verlagen, maar daar ben je ook wel zelf verantwoordelijk voor. Heb je daar niets mee, als je zegt: het maakt mij niet uit, dan maakt het mij ook niet uit, maar dan ga je gewoon betalen. Als je regie hebt over je eigen kosten, dat vind ik heel erg mooi. Zorgvuldig invoeren, daar heb ik het met meneer Xhemaili over gehad, dus ik denk dat ik dat beantwoord heb. Dan een heel interessant stuk, dat kwam ook eigenlijk een beetje naar voren over de beloning, waar de CU het over had. En ook wel WIJ. Het moet niet alleen financieel zijn, maar ook service. Over service heb ik het net gehad. We houden het serviceniveau, wat zeer hoog gewaardeerd wordt, dat houden we overeind. Het wordt natuurlijk spannend, want in scenario 1, zoals meneer Meester ook al aangaf, kiezen wij voor de meest kosten efficiënte weg met een risico, dat de narekening het jaar erop best wel een keer stevig zou kunnen zijn. Maar ook daar gaat u over. Want gaan wij het variabele deel hoog inschatten met het risico, dat we weinig restafval hebben en de vaste kosten niet dekken? Of gaan wij de positie in, dat we de vaste kosten zeker gedekt willen hebben met een zekere marge en een klein deel variabel maken? Dat is natuurlijk wel afhankelijk van elkaar. Die keuze moeten wij straks in de verordening gaan maken. Dus ik denk, dat we met elkaar, dat is een tweede stap die we te maken hebben, maar dat staat los van het besluit dat we hier voor hebben liggen, dat we dat gesprek goed moeten voeren en niet even gewoon zeggen: dit is het voorstel, dit is de verordening, raad, gaat u daarmee akkoord? Ik denk dat we hier echt bij stil moeten staan, wat het effect is van het achteraf kunnen bereken. Stel, als je een laag variabel deel hebt en je zou een overschrijding hebben, dan praat je misschien over € 10 of € 20, dan is dat te overzien. Maar kiezen wij voor een hoog variabel deel, dan kan je nog weleens met € 100 geconfronteerd kunnen worden. Dus dat deel moeten we met elkaar nog wel even bekijken. Wij hebben gekozen voor het goedkope, en het is ook gezegd door de heer Meester van L3B namens de heer Blonk, dat je moet voorkomen dat er grote naheffingen komen. Wij hebben aanvankelijk gekozen voor het meest efficiënte en de laagste kosten. Dan kom ik bij die egalisatievoorziening, daar is ook door andere partijen naar gevraagd. Het is inderdaad een voorziening, geen reserve, het is een voorziening. Wij hebben, en dat was een egalisatiereserve, 2 jaar geleden € 1,250mln uitgekeerd in de tariefstelling van de afvalstoffenheffing. Dat was natuurlijk een mooi opsteker, het was spaargeld van onze inwoners en die hebben we terug gegeven. Echter, in 2019 kwamen we € 185.000 tekort. Dat is rechtstreeks uit de algemene reserve gehaald. In 2020 is de inschatting, ik kan het nog niet helemaal zeker zeggen, maar om en nabij de € 220.000, wat in de jaarrekening gepresenteerd wordt en wat weer uit de algemene reserve genomen wordt. Dat staat los van de keus, want de BBV schrijft het inmiddels toe. Met andere woorden: we zijn het verplicht om te doen. Echter, we kunnen kiezen voor nul, we kunnen kiezen voor € 1. Wij stellen alleen voor: een kwart miljoen. Het is een arbitrair iets, omdat we onvoldoende weten. Wij baseren het nu een beetje op 2019 en 2020, wat gaat er gebeuren? Daar is die kwart miljoen op gebaseerd. Maar ja, je kan ook kiezen voor een ton, je kan ook kiezen voor een half miljoen. Maar het is verplicht vanuit de BBV, er staat alleen geen bedrag bij, dus het kan ook nul zijn. Meneer Jumelet had het over: het voorstel is evenwichtig. Dat vinden wij ook wel. En hij had nog een vraag over het afval volgen. Ja, dat staat een beetje buiten deze scope. We kijken allemaal met veel belangstelling naar de uitzending van meneer Van den Keuken en dan zien we inderdaad hier en daar wat bewegingen. Wij zijn primair niet verantwoordelijk voor het proces dat nadien gebeurt. Het is natuurlijk wel interessant om bij een nieuw contract eens te kijken: hoe kunnen wij borgen dat ons restafval en ons PMD, onze grondstoffen, hoe worden die verder verwerkt. Maar het ligt wel even buiten onze scope. We hebben het hier over het ophalen en het verwerken. Daar krijgen we een vergoeding voor en daarna, dat heeft u in die serie kunnen zien. Dus het loopt een beetje buiten onze scope. U had ook nog een vraag: kunnen wij niet à la energieleverancier elke maand een overzicht laten zien van het verbruik. Dat is leuk als je die systemen hebt in softwarepakketten. Ik zie het SVHW nog niet doen. Ik zie het Renewi ook nog niet doen, maar je weet maar nooit, maar dan zou je richting kilo's moeten gaan. Om het aantal ledigen te zien. Ja, in juni heb ik er 2 en in augustus 1, ja, wat moet ik daarmee? Dan zou je in kilo's moeten gaan redeneren. Dat is een heel ingewikkeld systeem, wel interessant, maar ik zie het vooralsnog niet zitten. Communicatie: kunnen wij niet met beelden en voorbeelden komen? Ik vond het wel een leuke. Ik pik hem zeker mee om met RTV Lansingerland een keer een soort filmpje te maken, waarin we laten zien wat er gebeurt als je niets doet en als je wel wat doet, en dan misschien een beetje het proces volgen, dat we het een beetje leuk maken. Want laten we eerlijk zijn: we moeten ook proberen in de communicatie een beetje leuke communicatie op te bouwen, waarbij mensen ook de uitdaging zien: het

is ook leuk om afval te scheiden. Het is niet een 'gij zult', maar we kunnen er ook een sport van maken. We hebben niet zo lang geleden met elkaar besloten om met elkaar (...) dat heeft u gedaan, om ook die educatieve kant op scholen en om te stimuleren en om scholen te helpen om gescheiden afval niet als bedrijfsafval weg te zetten. Ik denk dat die communicatie niet het dwingende moet zijn of het belerende moet zijn, het vingertje moet zijn van: we hebben een milieuwethouder, die daar bovenop gaat zitten en die is zo groen als wat en die moet en zal wat bereiken. We moeten het een beetje leuk inpakken. Ik ben er wel voorstander van. Ik vind het een goede opmerking, die gemaakt is, om er wat luchtiger een beetje een sport van te maken. U had ook een vraag: hoe groot is die groep incontinentie? Ik heb geen flauw idee, maar er zijn wel mensen met incontinentie, daar kijken we wel naar, die signalen zijn er ook, maar ik zou niet weten hoe groot die groep is. Blijft wel, dat het een groep is waar we aandacht voor moeten hebben, dus ik wil dat niet bagatelliseren, want we hebben er wel aandacht voor, om hiervoor op te treden. Dat geldt ook voor de luierverzameling, als de (...) daar zijn, dat wij die faciliteiten ook willen doen richting kinderopvang en anderszins. Dan hebben we het CDA, die zit heel erg op de kostenstructuur: nemen we wel de goede beslissing? Ziet het op de exploitatie? Zijn we ons niet zelf rijk aan het rekenen of pakt het eigenlijk straks duurder uit? Kijk, ga je naar omgekeerd inzamelen, zoals de heer Van der Stelt zegt, dan heb ik een grote investering te doen in de buitenruimte, los van de vraag of ik dat ook kan realiseren, want je hebt dan ook een afstand nodig. Elke 250 meter dient er zo'n inzamelingspunt te zijn. Omgekeerd inzamelen doen we al in de nieuwbouw, maar de problematiek zit met name in de kernen, de oudbouw en na de jaren '60 bouw. Want met omgekeerd inzamelen, los van de investering die je moet doen, je kan het ook in het lijstje zien, de besparing is minder, halen we minder op en gaan we ook het percentage van 75% niet halen. Dat gaan we ook niet met diftar halen, dat zit op 71%, maar met omgekeerd al gauw 63 of 62%. Dus je gaat je doelstelling niet halen. En wij voorzien ook, naast de kapitaalslasten, grote infrastructurele problemen. We hebben het al gemerkt met de milieuparken, maar ook de enkelvoudige milieuparken, voor alleen papier of alleen glas of glas en restafval, dat het infrastructureel zowel ondergronds een probleem is, maar ook het brengen. U gaat ervan uit, dat het even met de hand gebracht wordt, maar in de praktijk blijkt het toch vaak met de auto naar het werk toe, auto neerzetten, blokkeren, verkeersonveiligheid met fietsers et cetera. Wij zijn er geen voorstander van. We zeggen eigenlijk: dit liever niet. Het beste resultaat bereik je, als je het al in de buitenruimte gaat redden en binnen de kernen, als je diftar en omgekeerd combineert. Dat zie je ook in de scenario's. Daar kiezen wij niet voor, omdat wij willen voorkomen, dat we een enorme kapitaalsvernietiging moeten gaan doen. Dus grote kapitaalsvernietiging terwijl de techniek voort schrijdt, de VVD heeft het er ook al over en heeft het ook hard geroepen, en terecht: wij kiezen liever voor nascheiding. Ik begrijp dat ook wel. Echter, daar zitten ook nadelen aan. Dan blijf je de infrastructuur kiezen, zoals je nu haalt. Of je moet weer in de buitenruimte gaan investeren. Wij hebben in die onderbouwing, dat is door CDA gezegd, maar ook door VVD: we vinden het te weinig onderbouwd. Ik vraag me af, eerlijk gezegd: hoeveel bewijs moet je leveren om u te overtuigen? Dat bedoel ik niet negatief. Als wij zien, dat we een scenario hebben, als we zien dat we de afvalspiegel hebben: er is niet alleen informatie, maar er is ook en (...) (...) onderzoek van Rijkswaterstaat. Die geeft het zeer nadrukkelijk aan, dat diftar grote effecten heeft. Dat is een onderzoek. Wij hebben in de randgemeenten, denk aan Bodegraven, Reeuwijk, Gouda, Kaag en Brasem, Krimpenerwaard, Waddinxveen, Zuidplas grote resultaten geboekt. Die hebben allemaal scheidingspercentages van 71% tot 78%. Ja, die hebben ook aanvankelijk problemen gehad m.b.t. wat bijplaatsing, handhaving, soms tijden vervuiling. Daar kwam ook de heer Meester mee: wat doe je nou als je bevuiling hebt? Dat zal je even hebben, maar je zal er even scherp op moeten zijn, dat we een aantal controles gaan uitvoeren. Zowel bij Renewi, achter de wagen. Want het is niet: ik zie geen BOA in de straat, dus het zit wel goed. Maar er moet ook gekeken worden wat er aangeboden wordt. Dus in die zin wordt er voldoende controle uitgeoefend. Dat heeft alles bij elkaar (...) toezegging, die gevraagd wordt door L3B, is over de kwijtschelding. De huishoudens, die nu al kwijtschelding hebben, krijgen die straks dan ook. Hetzelfde als wat ik eerder aangegeven heb, ook variabel. De verordening stelt u vast. In die verordening wordt ook de kwijtscheldingscriteria vast gesteld. Van de nieuwkomers, die zich melden, kunt u als raad besluiten: wij gaan alles kwijtschelden, variabel en het vaste deel. Maar u kunt ook zeggen: het vaste deel willen we kwijtschelden, maar het variabele willen we wel blijven innen, want daarmee stimuleer je die mensen om wel bewust et cetera. Maar dat zijn keuzes, die u gaat maken bij de verordening. Dus het vast stellen van de verordening is een ongelooflijk belangrijk moment, dat we daar een goede discussie over hebben. Want over het algemeen worden verordeningen gemaakt, tarieven vast gesteld, over het algemeen wordt het op een vraagje na vast gesteld. Ik stel voor, dat we op dit deel gewoon het goede gesprek hebben: wat zijn de effecten? Daar rolt vanzelf het scenario uit, of we scenario 1, 2 of 3 moeten doen, achteraf verrekenen, het gemiddelde verrekenen of volop verrekenen en misschien terug betalen. Er bleef nog een vraag over, over de combi diftar en nascheiding. Dat staat hier in. Wij gaan voor het volledige diftar verhaal. We gaan niet nascheiden. Als nascheiding om de hoek komt kijken en het is een zeer effectief middel met beheersbare kosten, dan zullen wij dat zeker niet nalaten. Vandaar dat wij die evaluatie elke keer inzetten, want de technologische ontwikkelingen gaan zo verschrikkelijk hard, daar moet je adaptief bezig zijn. Voor nu geen beslissing nemen is de meest verkeerde beslissing, want we

zijn uit het afvalbeleid vandaan, we hebben allerlei contracten getekend met elkaar, ook op landelijk niveau, we onderkennen de vangdoelstellingen, we hebben de 7 aanbevelingen met ambitie en al van de rekenkamer ondertekend. Ik hoef niet alles te noemen. We hebben ons huiswerk met elkaar uitstekend gedaan. Het voorstel, dat hier ligt, is wat het is. Ik denk dat ik alles een beetje beantwoord heb. Misschien ben ik te lang bezig geweest, maar het is ook een heel belangrijk dossier. Ik vind de inbreng van iedereen ook heel erg belangrijk. En ik stel het ook zeer op prijs dat we op deze manier op dit dossier zitten. Ik geef het woord graag aan de voorzitter.

Tweede termijn

De heer Xhemaili, PvdA: Ik dank de wethouder voor de ruime beantwoording van alle vragen. De vragen van de PvdA zijn in die zin wel goed beantwoord. Het doet mij deugd, dat er goed gecommuniceerd wordt en dat dat goed geborgd is, want de kracht van de herhaling gaat helpen bij de verandering. Dat is echt heel positief. Ik hoor van een aantal andere fracties, dat zij een beetje schrikken of niet geloven in diftar. Maar als ik kijk naar de gemeentelijke lasten, dan is het altijd een gevoelig onderwerp, anders dan andere belastingen, die elk jaar via een aanslagbiljet binnen komen. Daar verwachten wij nog het nodige debat over o.a. in de uitvoering van de verordening. Maar veel andere politieke keuzes, dan het college nu maakt, zijn er niet. De wettelijke kaders zijn immers vrij strikt. De kosten zijn duidelijk en de beleidsmogelijkheden voor een duurzaam afvalbeleid zijn beperkt. Wat de PvdA-fractie betreft een prima stuk. We kunnen ermee leven. Dank u wel.

De heer Duk, GL: De heer Markus voorspelde, dat dit een bijzondere week is omdat GL zo blij was met de wethouder. Kennis komt met de jaren: ik heb het volste vertrouwen dat het college steeds vaker goede, groene (...). De voorzitter: Ik hoorde u af en toe niet. De heer Duk: Dan doe ik het over. De heer Markus voorspelde, dat dit een bijzondere week is omdat GL zo blij was met de wethouder. Kennis komt met de jaren: ik heb het volste vertrouwen dat het college steeds vaker met goede, groene en sociale plannen zal komen. Ik zet de wethouder graag vaker in het zonnetje, dat geeft energie, zo'n zon. De meeste partijen geven aan, dat reinigen van GFT-bakken de verantwoordelijkheid van de burger zelf is. Dat begrijp ik. Waarom ik het toch wilde voorstellen, om dit te overwegen, zijn al de mensen die ik hoor klagen over hoe vies die bak is en die zeggen, dat ze hem daarom niet gebruiken. Het CDA en de VVD vragen waar ons vertrouwen vandaan komt, dat diftar voldoende is. Mijn antwoord daarop is vrij simpel: er zijn erg veel gemeenten die diftar gebruiken en de gemiddelde hoeveelheid restafval ligt vele malen lager dan bij ons, zoals de wethouder al zei. Het CDA geeft aan eerst in te willen zetten op omgekeerd inzamelen. Die wens heeft GL in principe ook. Overigens betekent dit niet dat diftar niet ook direct niet ingevoerd zou hoeven worden. Mocht de heer Van der Stelt hierover nog met voorstellen willen komen, dan denk ik graag daaraan mee. Al ben ik inderdaad, zoals de wethouder al aangeeft, bang dat er in oudere wijken weinig ruimte voor is. Laten we het meenemen bij de indeling van wijken en kijken waar wat mogelijk is. Iets anders is de angst van de heer Van der Stelt, dat er een enorme rekening komt aan het eind van het jaar, maar ik neem aan, dat we al dit soort keuzes bij het vaststellen van de tarieven zullen maken. Ik ben blij, dat de wethouder aangeeft hierover graag het gesprek aan te willen gaan met de raad. In veel gemeenten weten burgers vooraf hoeveel het kost om een bak aan de straat te zetten. De CU maakte zich zorgen over de voorspelbaarheid van de kosten. Volgens mij wordt die hiermee weg genomen, als we maar gewoon van tevoren weten hoeveel het kost om een bak buiten te zetten. (...) om deze kosten te kunnen inzien, klinkt als een goed idee. Zeker als je kunt zien hoe de rest van de gemeente het doet. Ik begrijp de twijfels van de wethouder, die hij in eerste instantie heeft. Laten we in de gaten houden wat hier mogelijk is. Ik krijg zin in de toekomst van de voorstellen van de afgelopen week en ik kijk ernaar uit om dit soort voorstellen vaker te krijgen.

De heer Van der Stad, D66: Wij hebben geen toevoegingen en gaan akkoord met het voorliggende.

De heer Jumelet, WIJ: Om bij één van de laatste vragen toch nog een opmerking te maken. Ik vind het van de wethouder iets te gemakkelijk, en ik begrijp wel dat hij het zegt: het is onze verantwoordelijkheid niet, waar ons afval uiteindelijk landt, maar ik vind het toch wel een verantwoordelijkheid als samenleving, dat wij ons afval, ons plastic afval, op een fatsoenlijke en verantwoorde manier verwerken. Ik vind ook wel, dat wij als gemeente er een rol in hebben. Op het moment dat wij het aan de vuilverwerker aanbieden, dan mogen we ook wel eisen stellen, denk ik. Dat is een andere discussie, dat begrijp ik ook, maar ik zeg het toch maar even, anders zijn er wellicht geen andere gelegenheden. Ik begon mijn betoog in eerste aanleg al met het woordje 'eindelijk'. De wethouder gaf al aan: we zijn al vrij laat als het gaat om het afvalbeleid. Meneer Ruijtenberg heeft ooit in de raad er een heldere analyse over gegeven, over de oorzaak, die zal ik niet herhalen, maar ik hoop niet dat afval scheiding niet tot het scheiden der geesten zal leiden binnen deze commissie, deze raad, en dat we uiteindelijk wel met elkaar voor deze oplossing gaan. Misschien is het niet de meest ideale oplossing, maar uiteindelijk is het wel belangrijk, dat we de doelstelling nu echt gaan halen en dat we er

ook echt aan gaan werken, want anders ben ik bang, dat we straks als Lansingerland echt het slechtste jongetje van de klas worden. Het scheidingspercentage, zoals genoemd in de stukken, maar ook met het aantal kilo's restafval, ja, dat kan je toch niet meer in deze tijd van verduurzaming maken. Wat dat betreft, graag zo snel mogelijk van start. Het proces, dat voorgesteld wordt, kan onze goedkeuring wegdragen. Wat ons betreft, is het ook gewoon een hamerstuk in de raad. Dank u wel.

De heer Markus, CU: Ik was even bang, dat u ons vergeten was, in de volgorde verraste u ons, dat houdt ons wakker. Ik dank iedereen voor zijn bijdrage, ook voor de beantwoording van de wethouder. Ik wil nog even richting de heer Van der Stelt reageren over zijn, zo proef ik het een beetje, pleidooi voor omgekeerd inzamelen. Als ik een beetje de stukken lees, de onderzoeken die Rijkswaterstaat, samen met MVRD heeft opgesteld, die hebben altijd een afvalbenchmark. Daaruit blijkt dat omgekeerd inzamelen uiteindelijk voor hogere lasten zorgt ten opzichte van diftar. En dat de winst ten opzichte van het scheidingspercentage ook een stuk minder is. Dus als de heer Van der Stelt zich zorgen maakt, dat diftar duurder is dan omgekeerd inzamelen, dan wil ik de onderzoeken graag naar hem toesturen en uit de droom helpen. Op basis van die benchmark blijkt, dat omgekeerd inzamelen in ieder geval duurder is en ook leidt tot een lager scheidingspercentage. Dus als de heer Van der Stelt en het CDA zoeken naar goedkoper, dan zou ik zeggen: kies voor diftar. Dan krijgt u nog een mooi scheidingspercentage op de koop toe. Dus lijkt me toch fantastisch. Ik zie geen enkele reden meer waarom het CDA, die toch een prachtig pleidooi hield om onze aarde schoner achter te laten voor onze kinderen, niet in dit verhaal zou kunnen meegaan. De heer Van der Stelt heeft het altijd over de afvalspiegel en het onderzoek. We kijken wat daaruit komt en op basis daarvan bepalen we onze gedachten. De VVD heeft in zijn bijdrage door de heer Machielse duidelijk aangegeven: wat er uit die enquête komt zullen wij volgen. Volgens mij heeft de afvalspiegel zeer duidelijk gemaakt wat uit de enquête komt. Dus ook van de VVD verwacht ik, dat ze gewoon, ook al gaat de VVD voor nascheiding, maar dat kan nog even niet, dat ze ook van harte zullen instemmen met diftar. Wij hadden een vraag gesteld: kunnen de kosten een beetje bij gehouden worden? Eigenlijk heeft de heer Duk helemaal gelijk: ik kan natuurlijk prima bijhouden hoe vaak ik mijn container bij de weg gezet heb. Als ik weet wat het kost, kan ik dat zeer eenvoudig ook zelf bijhouden. Dus dat is misschien nog een mooie tussenvorm, als dat te lastig is om dat op een andere manier te doen. Ik hoop, dat het voor iedereen een hamerstuk is. Het is volgens ons een goed onderbouwd stuk. Daar waar ik het analyserapport nog moet delen, dan doe ik dat met alle liefde en plezier. Wat ons betreft een hamerstuk. Dank u wel.

De heer Van der Stelt, CDA: Het zal u niet verbazen, dat het voor ons geen hamerstuk zal zijn. Maar ik waardeer zeer de inbreng van de collega's en ook de bereidheid tot meedenken en het verstrekken van nadere onderbouwingen van diverse rapporten, zoals de heer Markus deed. Ook de heer Duk bood aan om mee te denken over het omgekeerd inzamelen, dat hij ook een goed idee vindt als onderdeel van de hele mix, waar we naar toe zouden moeten. Tegen de heer Markus zou ik zeggen: ik neem graag kennis van die rapporten. Ik ben altijd iemand die graag blijft nadenken, ook al heeft hij soms al een standpunt ingenomen, het is nooit een moratorium van (...), dat we afkondigen, dus ieder voortschrijdend inzicht kan er toe doen. En ik heb dat ook nodig, want ik moet zeggen, want het verhaal van de wethouder vind ik een beetje een herhaling van wat ik heb gelezen in de stukken. Daar ben ik eigenlijk nog niet door overtuigd. Misschien gaat het nog komen, maar nu vind ik het nog onvoldoende, omdat ik niet kan bevatten dat het inzetten op diftar en alles wat het met zich meebrengt, ook qua exploitatielasten, dat dat goedkoper zou uitpakken in the end voor de gemeente, voor onze inwoners, dan omgekeerd inzamelen. Nogmaals, ik wil kennis nemen van rapporten met goede onderbouwingen, die het tegenovergestelde aantonen, of juist niet. Goed, daar neem ik dan kennis van. Maar wat ons betreft, zal het een bespreekstuk zijn in de raad. Dan zullen we onze mind nader opmaken. Wellicht kom ik nog met een amendement of een motie, ik zie het wel. Ik kan natuurlijk ook tellen, het is wel helder hoe de verhoudingen liggen, maar dat laat onverlet dat ik mijn eindoordeel alsdan zal opmaken. Dank u wel.

De heer Machielse, VVD: Dank aan alle commissieleden en de wethouder voor de uitgebreide reactie. U stelt me wel een heel lastige vraag, meneer Markus, want u vraagt me eigenlijk: waar gelooft u meer in, uw eigen afval voorkeuren of een peiling onder inwoners? Je kan nooit tegen je eigen inwoners zijn. Zeker wij niet, dus dat zult u mij ook niet horen zeggen. Begrijp me niet verkeerd. Ik denk dat de peiling die is gedaan heel waardevol is. En ik denk dat het zeker belangrijk is, dat we die als richtinggevend beschouwen voor ons afvalbeleid, maar dat betekent niet dat we de ogen moeten sluiten voor een gezonde mix van maatregelen en daar kunnen we allemaal toch onze voorkeur in hebben, welke maatregel daar vooraan in staat en welke misschien niet vooraan staat. Die ruimte gunt u mij vast. Ik houd me ook van harte aanbevolen voor de rapporten, die u heeft. Wat ik heb gelezen over gemeenten met invoering van diftar zijn, los van de exploitatielasten en problemen om het in te voeren, uiteindelijk niet dat ze de doelstellingen hebben gehaald met alleen diftar, dus daar blijft mijn zorg toch nog overeind staan en dus ook mijn wens om met elkaar te kijken naar dat maatregelenpakket. In welke vorm ik dat de komende 2 weken ga gieten, daar ga ik over nadenken. Daar kom ik bij u allemaal voor op de

lijn. Voor nu nog een kleine reactie naar wethouder Fortuyn. Hij zei: is er iets wat ik kan doen om u te overtuigen? Nou, dat weet ik niet. Ik zou vooral willen vragen om toch na te denken over en toelichting, waarom het voor Lansingerland zo stellig is, dat er staat, dat we hiermee de doelstelling gaan halen. Ik snap hem qua concept, ik snap hem naar aanleiding van de studies, die zijn uitgevoerd, maar als ik die studie lees, bijvoorbeeld het rapport van Stantec, dan staat er niet in, dat we met alleen diftar die doelstelling gaan halen. De heer Markus: U wilt kijken naar een maatregelenmix. Maar is van die maatregelenmix diftar dan wel de belangrijkste pijler? De heer Machielse: Voor mijn partij niet. Dat moge duidelijk zijn. Dat betekent niet, dat we niet voor een mix zijn. En het betekent niet dat we een deur dicht willen doen voor een maatregel, die we wellicht nodig hebben om ons te committeren aan die doelstelling en aan de lagere lokale lasten en aan de milieueffecten et cetera. Maar wat ik net ook al zei: ik denk wel dat we elkaar daarin scherp moeten houden: wat is dan de juiste mix van maatregelen? Ik zou het zonde vinden als we nu een deur dicht doen naar een maatregel, die we wellicht nodig hebben om het wel te gaan halen met elkaar. Dan bedoel ik omgekeerd inzamelen, dan bedoel ik ook de gunstige voorwaarden, die dat biedt voor een stuk nascheiding van bijvoorbeeld PMD uit restafval, als daar capaciteit voor is. Dan wil je zo min mogelijk verkeersbewegingen in de woonwijken. Ik zie een heleboel voordelen daaraan. Misschien is daar nu geen meerderheid voor, maar daar nu de ogen voor sluiten vind ik ook niet verstandig. Dus dat is waar ik op ga kauwen. De heer Duk: De heer Machielse heeft bij het opstellen van de volksraadpleging gezegd, dat dit richtinggevend zou zijn. Eén van de grootste conclusies uit deze volksraadpleging is dat een grote meerderheid van de mensen in Lansingerland zegt: het moet lonen om afval te scheiden, het moet goedkoper zijn om veel afval te scheiden. Wat zegt de heer Machielse nu als hij zegt: ja, maar we doen het toch, als het aan mij ligt, liever niet. De heer Machielse: Dan zal ik allereerst zeggen, dat u mij verkeerd quote, meneer Duk. Maar daarna zou ik u ongetwijfeld vertellen, dat lagere lokale lasten beginnen met de juiste aanpak. Een verschil in tarifiering en een voordeel voor scheidingsresultaat, maar als het totaal aan lasten nog steeds te hoog is, of het totaal aan maatregelen niet bijdraagt aan genoeg verlaging van de hoeveelheid restafval en daarmee dus een (..) belasting, dan zijn we penny wise, maar pound foolish, en dat is iets waar we wel voor moeten waken. Dus dat zou ik antwoorden. Ik hoop, dat dat uw vraag dan direct beantwoordt. De heer Duk: Nee, dat doet het niet. De burger heeft gewoon doodleuk gezegd, niet doodleuk, maar heel duidelijk gezegd: wij willen dat we minder betalen als we goed afval scheiden. De enige optie om dat te doen is diftar. Of heeft u een andere oplossing daarvoor? De heer Machielse: Met het gevaar, dat ik in herhaling ga vallen, maar in het puur rekenkundig hypothetisch voorbeeld, dat u in totaal misschien als huishouden € 80 kwijt zou zijn bij een goed scheidingsresultaat met diftar en € 100 bij geen goed scheidingsresultaat bij diftar, maar ieder huishouden € 70 kwijt zou kunnen zijn bij een inzet op een andere maatregelenmix, die onderbouwing mis ik nu. Dat blijft mijn antwoord daarin. Ik was toch blij te horen, dat hij net als ik enorm enthousiast is over de inzet op nascheidingscapaciteit, wanneer die beschikbaar is. Dan hoop ik, dat de heer Duk het met mij eens is, dat een variant van omgekeerd inzamelen veel gunstiger is om naar dat scenario toe te werken dan een variant met alleen diftar. Ik ga daar op kauwen. Ik ga er verder niets meer aan toevoegen. Ik ga het woord aan u laten en het hierbij laten voor deze avond. De heer Jumelet: Ik heb naar u zitten luisteren, maar ik ben toch een beetje benieuwd wat het standpunt van meneer Machielse nu feitelijk is rondom dit voorstel. Is hij nou voor of tegen? Als hij voor is of tegen, dat hij over een X-periode zegt: we moeten wellicht nog een zwenk naar links of naar rechts maken als het gaat om het te voeren beleid rondom afval. Ik hoor hem ook zeggen: nascheiding zou ik toch ook op de één of andere manier een plek willen geven. Ik ben op zoek: steunt u nou dit voorstel? Of niet? Als u het wel steunt, betekent het dan dat u met een motie gaat komen, dat er op termijn iets verandert? Ik ben het even kwijt. De heer Machielse: Dat is een duidelijke vraag van de heer Jumelet. Laat ik daar duidelijk over zijn: het voorstel biedt veel aanknopingspunten, waarin ik herken hoe wij kijken naar afvalbeleid en waarin ik ook herken hoe wij de burgerpeiling lezen en de wensen van onze inwoners. Laat ik daar duidelijk over zijn. Betekent dat dat ik geen mogelijkheden zie om het te verbeteren? Nee, die zie ik wel. En dat is waar ik op ga kauwen.

De heer Meester, L3B: Ik wil de wethouder bedanken voor de uitvoerige bespreking van wat er allemaal te berde is gebracht. Ik begrijp, dat de punten die wij aangevoerd hebben, dat daar de besluitvorming in ieder geval later van zal moeten plaatsvinden. In geval van nascheiding krijgen wij nog een keer de discussie over de vraag of we diftar al of niet willen handhaven. Voor wat betreft de kwijtschelding en de methode van innen, daar ga ik ervan uit, dat dat expliciet als keuze neergelegd wordt bij de raad wanneer we de verordening moeten gaan vaststellen. Zo interpreteer ik maar even de uitspraken van de wethouder. Eén ding viel mij nog op in de reactie van de wethouder. Hij had het ook nog even over het gewicht i.p.v. het aantal keer dat het geleegd wordt. Ik zou dat niet willen aanprijzen. In de eerste plaats is dat veel storingsgevoeliger en je krijgt over het aantal keer dat de cliko aangeboden is, daar zal je minder snel discussie over hebben dan hoeveel kilo erin zat. De wethouder had het er ook nog even over, dat op dit moment er geen mogelijkheid is om iets te vinden van de verwerking van het afval door Renewi en dergelijke. Ik neem aan, dat dat te maken heeft met de contractvoorwaarden, maar ik denk dat het in het algemeen belang zou zijn als bij een volgend contract toch geregeld wordt dat er enig

toezicht op is, hoe dat verder gaat, want ik kreeg de indruk dat er nu op dit moment alleen maar betaald wordt voor het ophalen en dat de verwerking daarna alleen maar kosten zijn. Wij zijn het eens met het stappenplan. We wensen het college veel succes met de uitvoering ervan. Dank u wel.

De voorzitter: De vraag van de heer Meester: heb ik het goed geïnterpreteerd dat. Daar kan de wethouder misschien nog een antwoord op geven. Verder heb ik erg weinig vragen gezien. Ik heb wel begrepen, dat er een amendement of een motie te verwachten is, maar dat kunnen we na de beantwoording van de wethouder nog naar voren brengen.

Wethouder Fortuyn: Om bij meneer Meester het misverstand weg te halen: uw interpretatie is correct. Dat wordt bij de verordening gedaan. Ik heb al aangegeven, dat we juist op dit onderdeel bij de verordening toch een aparte discussie moeten hebben. Hier moeten we wel even goed bij stil staan: hoe bouwen we het op en welke keuze maken we? Dat heeft ook te maken met de scenario's: hoe gaan we de inning regelen? En: wat is variabel en niet variabel? Ik kan u ook de toezegging doen, dat wij met een twee- of drietal scenario's komen, zodat we de afweging kunnen maken om daar een juist besluit in te nemen. Uw interpretatie is juist. Of ik heb het verkeerd gezegd, maar dat is zeker niet mijn bedoeling, maar dan herstel ik hem: wij kiezen juist niet voor gewicht. Wij kiezen voor de lediging. Ik denk dat daar even geen misverstand over moet zijn. Het staat ook in de stukken: wij kiezen voor het aantal keer dat je aanbiedt. Als we het aantal kilo's zouden gaan meten, dan blijkt dat te leiden tot burenrudies en tot discussies over het ijken van de apparatuur en 'die kilo's hebben we niet aangeboden'. Daar moet je helemaal niet aan beginnen. Dus dat gaan we ook niet doen. Ik hoop dat ik daarmee het misverstand heb weg genomen. Ik ben blij dat een groot aantal partijen en opgeteld het aantal zetels er een ruime meerderheid is, die kiest voor deze weg. Desalniettemin, mooi dat we toch nog even een discussie krijgen, want het is best wel een belangrijk dossier, het gaat ergens om, dat CDA en VVD dit toch nog willen bespreken, het als een bespreekpunt willen zien. Wellicht dat de rapportage, die de CU aanbiedt en wellicht heeft u het rapport van IPR Normag ook niet gehad, maar ik ga ervan uit, dat met die informatie bij de reeds aangeleverde informatie, dat was mijn opmerking naar u, meneer Machielse: wat moet ik nou nog meer doen? We hebben al zoveel documenten, we hebben al zoveel verhalen. Op een gegeven moment, kan ik u niet meer overtuigen. Dan blijft u zitten op uw zit, ja, dat kan, dat is uw vrije keus, dat is uw eigen politieke verantwoordelijkheid. Ja, dat is nou eenmaal zoals het in een democratie werkt. Ik ga niets meer aanleveren, behalve dan het aanbod van de CU, dat vind ik heel interessant. Dan gaan we meemaken hoe u uw afwegingen maakt. Dat zal ik ook accepteren, dat ga ik ook accepteren, want zo werkt ook de democratie. Maar, let wel, we hebben wel gekeken naar de technologische ontwikkelingen, daar gaan we onze ogen niet voor sluiten. Meneer Meester begon erover en meneer Jumelet ook, even voor de helderheid: ik heb ook technische ondersteuning vanuit het ambtelijk apparaat. Binnen onze contracten hebben wij ook eisen m.b.t. de verwerking v.w.b. de afvalstromen. Dus wij hebben weldegelijk in onze contracten verwerkingseisen zitten. Uiteindelijk is de toezicht op de verwerkers, dat kunt u ook zien op de zondagavonden met die reportage van meneer Van de Keuken, daar kom je in een wereld terecht. Italianen hadden het allang ontdekt, kijk maar rond Napels en alles wat daar omheen gebeurt. Het is een wereld die ondoorgrondelijk is. Nu heb ik altijd begrepen dat in een bepaald geloof de ondoorgrondelijkheid beleden wordt, dat begrijp ik ook wel, maar in deze wereld heb ik ongeveer dezelfde basis. Daar hebben wij een rijksoverheid voor. Dus we kunnen wel iets willen, maar als wij bij de poort afleveren, als onze verzamelaar het op een nette manier aanlevert, maar bij de achterdeur gebeurt wat, waar wij geen inzicht hebben, ja, dan is het wel een rijksoverheidsding. Ik wil zeker niet de verwachtingen gaan scheppen, dat wij de vuilnisbak gaan volgen tot het moment dat de verwerking gaat plaatsvinden. Dat is een onmogelijk iets en dat zou ik ook niet willen. Dat is ook niet onze verantwoordelijkheid. Ik loop niet van onze verantwoordelijkheid weg, zeker niet, maar het is wel een rijksoverheidsding. Wij regelen, is al geregeld, dat bij onze verwerkers de eisen, die wij eraan stellen, dat wij die geborgd hebben in de contracten. Ik wil nog één ding boven water halen en dan beëindig ik mijn beantwoording. Het is een misvatting om te veronderstellen op voorhand dat de tarifiering opgeteld goedkoper is. Dat staat ook nergens in het stuk, dat het ergens goedkoper wordt. Er staat wel in, dat we hiermee de kosten beheersen. Wellicht, afhankelijk van wat wij doen straks met de vaste en variabele kosten, is er wel een verdienmodel per huishouden. Als we niets doen, weten we één ding: dan lopen de kosten gierend uit de hand. Daar zijn we het allemaal over eens. Ik denk, dat iedereen het erover eens is. Met deze maatregelen gaan we in ieder geval de kosten beheersen en als het even kan, dat zal ook onze inzet zijn uiteraard, kijken of de mensen het goedkoper kunnen doen. Maar het is toch een beetje glazen bol kijken op dit moment. Met dit voorstel gaan we de uitwerkingen doen. Wellicht dat we daar meer zicht in krijgen. De verordening zal mede bepalend zijn of we met elkaar deze stappen kunnen zetten. Ik wil voorkomen, dat per definitie deze oplossing uiteraard veel goedkoper of dat het veel voordeel oplevert t.a.v. het goedkoper wordt. Dat weten we nog niet. We hebben ook niet de belasting op restafval in handen. Dat kan zomaar veranderen. Dus ik wil even de waarschuwing geven. Wat we wel doen is, dat wij in de afvalspiegel de grootste driver, die erin zat, het grootste antwoord dat massaal gegeven is, dat de drive om dit te doen de milieuwinst is, die behaald kan worden. U kunt het

terug lezen in de spiegel. Men is gemotiveerd om aan het milieu wat te doen. U kunt het terug vinden in het rapport. Dat is de grootste driver. Laten we met elkaar dit als eerste stap zien. Met de evaluatie, die we over 2 jaar hebben, met de goede communicatie en het volgen van de technologische ontwikkeling pleit ik ervoor, dat het liefst de hele raad hier volledig achter gaat staan. Ik ben klaar.

De voorzitter: Na deze nabrander, ik heb zelf al aangegeven dat het te verwachten is, dat de VVD en het CDA nog even met een item gaan komen, of het een motie of een amendement is. Met andere woorden: het zal op de agenda komen te staan. In de tussentijd heb ik de heer Muis gezien. Ik heb u genoteerd als aanwezig.

7a. Actualiteiten uit het college

De voorzitter: Als ik het goed zie, is het van januari 2021. We hebben natuurlijk in februari geen vergadering gehad, maar ik ga ervan uit, dat dat nog steeds goed is, de twee memo's. In de tussentijd is er geen reden geweest om nog een memo te sturen. Zijn er nog aanleidingen voor de leden van de commissie om er vragen over te stellen?

Wethouder Arends: Nee hoor, ik ben hier voor de rondvraag.

7b. Actualiteiten uit de commissie

De voorzitter: Heeft meneer Blonk of meneer Muis nog iets te melden t.a.v. de MRDH?

De heer Muis, D66: Bij beiden, denk ik. De heer Blonk en ik hebben vanavond 2,5 uur met 23 andere woordvoerders getracht te komen tot een advies op het transitieprogramma OV en corona en dat is ook gelukt. Ik kan even kort aangeven, wat wij vanuit de gemeente hebben ingebracht. Daarna zal de heer Blonk vertellen hoe het proces verder gaat. We hebben in elk geval 3 punten benadrukt. Dat waren, dat de bestuurscommissie en de adviescommissie en de raden voldoende in gelegenheid gesteld moeten worden om te kunnen adviseren, wanneer er aanvullende maatregelen nodig zijn of wanneer maatregelen worden opgeschaald of afgeschaald. Daarnaast hebben we aandacht gevraagd voor de kosten m.b.t. de sociale veiligheid. Dat is een heel grote kostenpost. In Den Haag gaan ze daar anders mee om dan in de Rotterdamse regio. Er is gevraagd dat te onderzoeken of in elk geval te leren van elkaar om te kijken of daar bezuinigingen gewonnen kunnen worden. Als derde punt hebben we naar voren gebracht de lobby. Er is een uitgebreide lobby naar het rijk om te kijken als er financieel niet bijgesprongen gaat worden, of niet of onvoldoende, of er dan wellicht ook gekeken kan worden naar een soort garantiestelling. Dat werd door meerdere andere woordvoerders ook omarmd. Deze punten zijn er allemaal ingekomen. We hebben ook aangegeven, wat is ingebracht door mevrouw Verhoef, de vraag waarom wij zelf bezuinigen en niet inzetten op volledige compensatie. Nu is het natuurlijk zo dat ik en de heer Blonk en anderen daar zitten namens de gehele raad. Wij brengen natuurlijk ook minderheidstandpunten naar voren, maar het is dan niet zo dat ik dat in kan brengen als zou het het standpunt zijn van de gemeente Lansingerland. Dus die opmerkingen worden wel meegenomen, maar daarvoor moet de raad dat in zijn geheel vinden of in meerderheid. Overigens is de raad ook nog in de gelegenheid straks om opmerkingen mee te geven op de brief van het college. Er is nog een andere actie. Vanuit de gemeente Ridderkerk is het idee om een brief te sturen naar Den Haag. Die brief wordt door een aantal gemeenten opgesteld en zal ook naar Lansingerland toe komen. Dan kunnen wij als raad kijken of wij die brief mede willen ondertekenen en insturen. Dit even in het kort. Er valt nog heel veel meer over te zeggen. Wellicht dat de heer Blonk iets kan uitleggen over de procedure. Mevrouw Verhoef: Ik heb op zich geen vraag aan de heer Muis. Hij zei: er komt nog een brief van het college. Ik vroeg me af, dat staat vast wel ergens in de email, maar wel handig om nu te weten: wanneer komt die brief en hoe snel moeten we daarop reageren? Gaan we daarover nog in debat? Of gaat dat ook weer schriftelijk? De heer Muis: Dat weet ik ook niet uit mijn hoofd. Misschien dat de heer Blonk dat weet. Er is een brief gestuurd door de griffie. Het lijkt me handig om via die weg naar iedereen te communiceren als het niet helder is hoe de procedure zal lopen m.b.t. die brief. De voorzitter: Er is vanochtend via de griffie het e.e.a. verzonden. Dus ik zou nog even in uw mail kijken t.a.v. dit item. Heeft u nog verdere vragen kunt u bij de griffie terecht, maar er is vanochtend wat verzonden.

De heer Blonk, L3B: De heer Muis heeft heel goed verwoord wat hij namens Lansingerland heeft ingebracht. We hadden dat ook voor besproken in een mini klankbordgroep van leden van het Lansingerlandse deel van de adviescommissie vervoersautoriteit. Dat heeft hij heel goed verwoord. We zijn dus tot een goed advies gekomen in de adviescommissie. Het is wel zo, dat er op onderdelen leden een verschillende opvatting hadden. Dat is ook duidelijk in het advies opgenomen. Binnen een paar dagen zal in ieder geval die brief klaar zijn, dat gaat die naar de bestuurscommissie. Die brief komt dan ook naar ons toe, maandag zal die brief er wel zijn. Dan kunnen jullie allemaal zien wat het advies is, dat de adviescommissie heeft uitgegeven. Dan gaat de bestuurscommissie op 24 maart een besluit nemen over het transitieprogramma. De raden kunnen nog schriftelijk input geven op die brief. Dat zijn de

belangrijkste dingen. Zodra de bestuurscommissie op 24 maart dat besluit heeft genomen over het programma, dan wordt dat ook bekend en gaat de reactie op 1 april naar het ministerie van I&W met dat programma van de metropoolregio Rotterdam Den Haag. Mijn excuus, het liep zo uit, het was ook een heel lastige vergadering. We waren pas om half tien klaar. Meneer Meester, bedankt, dat hij mijn woordvoering heeft overgenomen. En meneer Van der Stad voor de heer Muis, naar ik begrepen heb.

7c. Verbonden partijen

De voorzitter: Iemand daar nog over? Nee?

8. Rondvraag en sluiting

De heer Van As, VVD: Fijn, dat de wethouder er klaar voor zit. Mijn rondvraag gaat over de werkzaamheden m.b.t. Berkel centrum west. Die zijn in volle gang. Er verandert af en toe iets in de looproutes en in de opzet, allemaal logisch en verklaarbaar. Maar ik begreep van één van onze Berkelse ondernemers, dat zij weleens worden verrast door gekozen oplossingen. Die zouden anders zijn dan dat er besproken is. Of ze worden achteraf geïnformeerd over iets wat is aangepakt of veranderd. Een recent voorbeeld daarvan is de sluiting van de looproute van het Westerplein naar Achterom. Dat is van de visshop Berkel naar het restaurant Verhagen. Aanvankelijk was vanuit de gemeente gecommuniceerd, dat dit open zou blijven, maar nu blijkt deze route afgesloten en ze hebben gehoord, dat dat permanent is, want het komt niet uit. Dat laat ik even in het midden, want dat is wat ik heb gehoord. Dit wordt dan achteraf schriftelijk mede gedeeld, hoor ik, maar dit is voor deze ondernemers niet wenselijk en niet prettig. Dus ik zou willen vragen aan het college of zij hier in ieder geval nog een keer naar willen kijken, naar de communicatie, of dat goed genoeg gaat of dat het beter kan op dit vlak. En of het mogelijk is om die looproute toch nog mogelijk te maken om ook die ondernemers in de hoek rond Verhagen daar toch te kunnen bedienen. Als ik daar loop, lijkt dat relatief makkelijk, omdat het hele stuk van bevoorrading achter de panden is, dat is er al. Het lijkt nog een klein stukje te zijn. Ik ben daar wel benieuwd naar.

Wethouder Arends: Een goede vraag. Zeker als een ondernemer zich zorgen maakt, dan is het goed om dat hier in de commissie te stellen. In eerste instantie wil ik even ingaan op de verbinding van de vershoek naar Achterom. In de nieuwe situatie wordt blok 2 tegen de visshop aan gebouwd. De ruimte die nu daarvoor is afgezet met bouwhekken is nodig voor een veilige realisatie van het bouwwerk. Een doorgang op deze plek is daarom ook de aankomende 2 jaar niet mogelijk. In de eindsituatie is hier wel een doorgang, die komt daar dan ook, maar dat is vooral voor de bewoners die boven de winkels wonen, maar dit zal niet de doorgang worden voor het winkelend publiek. Het winkelend publiek komt in de toekomst via de nieuw te maken verbinding Westersingel of via het Westenwater bij het Achterom. Qua communicatie, de verbetering van de communicatie rond het project: ik heb van meer ondernemers signalen gekregen, ook van de winkeliersvereniging. Dat heeft echt nu de volle aandacht. De communicatie naar zowel bewoners als ondernemers moet verbeterd worden. Het projectteam is recent versterkt met een communicatieadviseur. Ook het overleg met de winkeliersvereniging is geïntensiveerd. Dat als antwoord op de rondvraag van de heer Van As. De heer Van As: Ik vind het jammer om te horen, dat het niet kan. Ik kan het me niet voorstellen. Tegelijk, ik ben geen wethouder, ik ga niet op die stoel zitten. Ik wil de wethouder bedanken voor de beantwoording. Ik vind het vooral fijn om te horen, dat er actie wordt ondernomen op de communicatie, om dat zo goed als mogelijk te blijven doen. Dank u wel.

De voorzitter, om 22.40 uur: Dan zijn we gekomen tot de sluiting van deze vergadering. Met name twee vergaderingen. Het zijn twee vergaderingen geweest, die veel van ons aan energie en inzet gevraagd heeft. Ik dank u allen voor uw inzet en voor hetgeen allemaal naar voren gebracht is. Ik kijk nu naar de klok. We zijn wat later begonnen, maar we kunnen nu nog even genieten van het thuisfront. Nog een goede avond. We zien elkaar ergens in april bij de volgende commissie. Hopelijk één commissie ruimte, maar je weet maar nooit.